

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za mozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 4. decembra 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV 141.

Ljubljanska občinska trošarina.

O občinski trošarini v Ljubljani smo že ponovno registrirali težke pritožbe iz vseh krogov ljubljanskega prebivalstva. Pritožbe so bile naperjene v prvi vrsti proti obsegu pobiranja te trošarine. Občinska trošarina v Ljubljani je na eni strani za gotove predmete previsoka, ker pospešuje tihotapljenje blaga preko trošarinske meje na škodo ljubljanske trgovine in obrti, na drugi strani pa se pobira tudi na blago, ki se ne troši na področju mestne občine. S tem se premaknejo konkurenčni pogoji na škodo ljubljanske trgovine, ki mora z blagom, ki je obremenjeno z ljubljansko trošarino, na zunanja tržišča, kjer se srečuje z blagom, ki ne nosi s seboj take ali podobne trošarine.

Vsi ugovori, vsa dokazovanja, da občinska trošarina škoduje interesom domače trgovine, so bila zaman. Vprašanje se je na mestni občini od najnižje do odločilne stopnje presojalo skoro izključno s fiskalnega stališča. Ponovno smo dobili izgovore, da se trošarina v tej ali podobni obliki pobira tudi drugod, na primer v Beogradu in da se bo pri nadaljnjih ugovorih kratkomalo enostavno prevzel beograjski sistem trošarine.

Na vse te neprijetnosti, na vse križe in težave, katere je moralo prebroditi ljubljansko gospodarstvo v zadnjem letu radi fiskalnega stališča ljubljanskega dohodarstvenega urada v pogledu občinskih trošarin, smo se spomnili, ko nam je te dni dospela vest, da je beograjska občina sklenila omejiti pobiranje občinske trošarine samo na trošarino na alkoholne pijače, izpadek pa pokriti z dokladami na neposredne davke.

Zanimivo je čuti nagibe, ki so privledli beograjsko občino do tega sklepa. Iz časopisnih poročil izhaja, da so se merodajni krogi beograjske občine prepričali, da je beograjsko prebivalstvo obremenjeno s previsoko trošarino in da trošarina jako pojačuje splošno gospodarsko depresijo. Imeli so pogum, da so ravnali po prepričanju in sklenili, da ukinejo trošarino razen na alkohol.

Prenošeno na naše razmere govori isti razlogi tudi za ukinitve ljubljanske trošarine. Vendar pa so bile prilike za ukinitve v Beogradu v toliko ugodnejše, da se tam do zdaj še niso pobirale občinske doklade, do čim znašajo te pri nas že sedaj 60%. V Beogradu bodo v bodoče plačevali 66% doklade, pa bodejo prosti trošarine, pri nas pa že sedaj ob sočasnem pobiranju trošarine znašajo občinske doklade 60%. Ako bi se pri nas odpravilo pobiranje trošarine, bi se breme doklad na neposredne davke moralo najmanj potrojiti. S tem bi pa prišli iz dežja pod kap. Zato se pri nas ne more enostavno kopirati beograjskega vzgleda.

Ljubljanski gospodarji uvidevajo, da rabi mestna občina veliko denarja, da vzdrži ravnotežje v svojem gospodarstvu. Teh sredstev mestni občini tudi ne odrekajo in se niso nikdar upirali občinski trošarini iz načelnih razlogov, temveč samo radi tega, ker je trošarina previsoka in ker se pobira tudi od blaga, ki se prodaja izven mestnega področja. Iz tega dosedanjega stališča ljubljanskih gospodarjev napram občinski trošarini jasno izhaja, da so ljubljanski gospodarji za mešan sistem. Tro-

šarina naj se primerno zniža na znosno izmero in oprosti naj se trošarine blago, ki se ne troši na mestnem ozemlju. Potem bodo tudi v Ljubljani utihnili protesti in glasovi proti občinski trošarini.

Mimo položaja, kakoršnega je ustvarila beograjska občina z ukinjenjem občinske trošarine, tudi ljubljanska občina, ki se je tako rada sklicevala na beograjski vzgled, ne bo mogla iti molče, temveč bo morala, če ne do cela, pa vsaj v toliko izpremeniti izmero in način pobiranja, da bodo ne glede na finančni efekt utihnili upravičeni ugovori, ki se čujejo proti trošarini v sedanjih obliki.

Zmagati bo moralo pri tem načelo, da ni najboljšo gospodarstvo ono, ki jemlje iz polne sklede, ne glede na to, kako si pripravi za to potrebna sredstva in kakšen vpliv ima breme na gospodarstvo, temveč ono, ki zna svoje potrebe prav spraviti v sklad s plačilno zmoglostjo onih, ki naj mu v prvi vrsti pribavijo sredstva. Če bo zmagalo to načelo, bo zmagalo načelo štedljivosti, kakoršno v sedanjih težkih časih krvavo potrebujemo.

O BANČNIH ZBORNICAH.

V zvezi s kongresom udruženja bank v Beogradu so se v naši javnosti znova pojavile vesti o ustanovitvi bančnih zbornic. Po informacijah na najmerodajnejšem mestu so te vesti neosnovane in vladni krogi svojega stališča o tem vprašanju niso izpremenili.

* * *

POBIRANJE BANOVINSKIH IN OBČINSKIH DAVŠČIN PRI DOBAVAH ZA VOJSKO.

Na inicijativo Centrale industrijskih korporacij v Beogradu je ministristvo za finance glede pobiranja banovinskih in občinskih davščin pri dobavah za vojsko izdalo sledeči odlok: »V zmislu čl. 74. zakona o ureditvi vojske in morarice je ministristvo za finance izdalo pod št. 37808 od 23. julija 1930 in pod št. 42769 od 29. avgusta 1930 navodilo banovinom in občinam, da od vojnih dobaviteljev za dobave vojske in morarice ne morejo pobirati nikakih občinskih ali banovinskih davščin, torej tudi ne trošarine. Ker pa je ta ugodnost določena za korist vojske, da bi se oskrbovala s potrebščinami po nizki ceni, ne pa za korist dobaviteljev, je ministristvo, da bi preprečilo zlorabe, odredilo, da tudi vojni dobavitelji plačajo vsrežne samoupravne davščine, imajo pa pravico zahtevati za nje povračilo, če predložijo priznanice, katere overi vojaško oblastvo.

* * *

BANKA ZA TRGOVINO S KOLONIALNIM BLAGOM.

V Subotici nameravajo ustanoviti trgovci s kolonialnim blagom posebno banko z delniško glavnico 20 mil. Din. Banka bi imela namen, da zagotovi interesentom sredstva za skupni nakup. V trgovskem ministristvu so izjavili odposlanstvu trgovcev, da bodo ustanovitev banke radi podpirali.

* * *

NAKUP YORKSHIRSKIH PRAŠIČEV.

V Savski, Donavski in Vrbaski banovini vlada veliko zanimanje za nakup prašičev iz Yorkshire v Angliji. Zaključili se bodo nakupi za državne in banovinske zavode in za selekcijske zadruge. Tudi posamezni prašičerejci morejo priti tem potom do plemenskih prašičev in so na možnost pravočasnega nakupa tudi že opozorjeni.

Proslava desetletnice vrhovne organizacije bančnih zavodov v Beogradu.

Dne 30. novembra t. l. je proslavilo udruženje bank v Beogradu na slovesen način svojo desetletnico. Bančni zavodi so važen faktor v našem narodnem gospodarstvu, saj upravljajo preko 12 milijard dinarjev premoženja, katerega jim je zaupalo prebivalstvo poleg delniške glavnice v obliki hranilnih vlog. Prebivalstvo spričo tega pazljivo motri poslovanje bančnih zavodov in se živo zanima za vse, kar je z njimi v zvezi.

Pomen bančnih zavodov za naše gospodarstvo najbolje označuje, da je Nj. Vel. kralj odposlal na proslavo svojega zastopnika in da se je vlada udeležila proslave po dveh članih: ministru trgovine in industrije in ministru za finance. Poleg tega so bili na slavnostnem zborovanju navzoči najodličnejši predstavniki našega gospodarstva.

Po pozdravu predsednika dr. Markovića in opravljenih otvoritvenih formalnosti je dobil prvi besedo minister trgovine in industrije g. Juraj Demetrović, ki je v svojem govoru podčrtaval zasluge udruženja bank za naše gospodarstvo. Udruženje se je vso desetletno dobo poleg specialnih interesov svojih članov zavzemalo tudi za splošne interese našega gospodarstva, kar je docela naravno, kajti interesi denarnih zavodov se nikakor ne dajo ločiti od interesov splošnega gospodarstva. Banke niso same sebi namen, temveč imajo predvsem tudi važno narodno - gospodarsko načelo. Modernega gospodarstva si ne moremo misliti brez kreditnih ustanov in tudi kreditne ustanove se ne morejo razvijati, ako so gospodarske prilike neugodne in nezdrave. Zato je poklicni interes denarnih zavodov identičen z interesom celotnega gospodarstva. Posebno pa je v sedanjih časih gospodarske krize naloga predstavnikov našega denarništva, da bolj nego kdaj proučujejo in motrijo položaj in utripanje našega gospodarstva, da morejo pravočasno ukreniti vse, kar treba, da pravilno pojmujejo nalogo bank, zbirati od prebivalstva sredstva, katera stavišajo gospodarstvu na razpolago za pospešitev in potreben razvoj našega produktivnega dela, ne da bi pri tem zahtevali zasluge, ki ne ustrezajo sedanjemu gospodarskemu položaju. G. minister je v nadaljnjih izjavanjih omenjal zakonske predloge, ki se tičejo denarništva ter se izdelujejo v njemu poverjenem resortu. Omenjal je predvsem zakon o bankah, hranilnicah, o zavarovalnicah, o borzah itd. V tem delu upa na izdatno pomoč od strani udruženja, ki bo vlado v njenem stremljenju za ustvaritev gospodarsko močne in napredne Jugoslavije v dobrobit celokupnega jugoslovanskega naroda brez dvoma podpiralo.

Koncem svojega govora je g. minister prebral kraljevi ukaz, glasom katerega je Nj. Vel. kralj podelil odlikovanja večjemu številu bančnikov, ki so v upravi udruženja delovali v prvem desetletnem razdobju.

Po ministrovem govoru so se vrstili govori predstavnikov gospodarskih korporacij in organizacij iz vseh delov naše države, ki so v izbranih besedah čestitali udruženju na uspešnem dosedanjem udejstvovanju. V imenu društva bančnih zavodov iz Ljubljane je med temi predstavniki govoril društveni predsednik g. dr. Slokar.

Za mnogobrojne čestitke se je zahvalil predsednik udruženja in povabil udeležnike na praktično delo na konferenci, ki ima na dnevnem redu važna gospodarska vprašanja.

Po zaključku slavnostnega zborovanja so bili udeležniki povabljeni na banket, pri katerem je bil navzoč tudi minister za zunanje zadeve g. dr. Marinković, ki je imel pomemben govor zunanje-političnega značaja. V tem govoru je g. minister govoril o vplivu zunanje političnega položaja na gospodarstvo in naglasil, da je vlada do cela prepričana, da ni ničesar ukrenila, kar bi moglo vplivati na mednarodne odnose, temveč da je nasprotno, konkretno motreč dogodke, si prizadevala, da prepreči vsak neugoden pojav, ki bi mogel vzbuditi vznemirjenje v gospodarskem svetu. Mi vemo, je nadaljeval g. minister, da je naši državi potreben mir in mi bomo storili vse, da ga ohranimo, kakor bomo tudi znali svojo državo braniti, če bi bil kdo toliko nerazumen, da bi kršil mir. Prosim Vas kot predstavnik gospodarstva in preko vas vse gospodarje v naši državi, da po svoji moči pripomorete, da bo naš narod zavzel ono mesto, ki mu pripada po njegovi prošlosti in sposobnosti, katero je moral stoletja stavljati v službo evropske civilizacije napram barbarskim navadam.

—:—

Naslednji dan 1. decembra se je vršila konferenca vseh organizacij denarnih zavodov in zavarovalnic, ki se je baviła, kakor posnemamo iz sklenjenih resolucij, z jako važnimi gospodarskimi vprašanji.

Na konferenci glede posameznih vprašanj sklenjene resolucije se glasé:

1. O likvidaciji agrarne reforme.

Potrebna je čimprejšnja likvidacija agrarne reforme, da se konča dosedanje stanje pravne nesigurnosti in negotovosti, ki povzroča težko škodo interesentom agrarne reforme in skupnemu narodnemu gospodarstvu, pa tudi državnemu gospodarstvu. Posebno je z zavlačevanjem oškodovano poljedelstvo, ker so agrarni interesi slabo in neracionalno obdelovali zemljo in je vsled tega tudi njihova produkcija bila na splošno škodo nezadostna.

Zbor prosi vlado, da ukrene vse za čimprejšnjo likvidacijo vprašanja agrarne reforme.

2. O sodelovanju bančnih organizacij.

Dokler se ne uveljavi zakon o zbornicah denarnih zavodov, naj vse profesionalne organizacije denarnih zavodov in zavarovalnic sporazumno sodelujejo v vseh vprašanjih, ki so skupnega značaja in za kojih izvršitev je potreben enoten postopek.

3. O zakonu o borzah.

Da bi se izenačilo zakonodajo, ki se tiče borz, in da bi se s tem zadovoljilo nujni potrebi, sklene konferenca, naprositi gospoda ministra trgovine in industrije, da v sporazumu z delegati domačih borz prične obravnavati že izdelani načrt zakona o borzah in da čimpreje predloži nov zakon, s katerim naj bi se omogočil borzam svoboden razvoj in ohranila neodvisnost borznih sodišč pred ingerenco upravnih oblasti.

4. O davčni obremenitvi.

Na konferenci predstavnikov vseh poklicnih denarnih zavodov in zavarovalnic, ki se je vršila dne 3. julija t. l. v Beogradu, se je ugotovilo, da neposredni davki v zvezi s pribitki, banovinskimi in samoupravnimi, raznimi takami in kulkom obremenjujejo banke in zavarovalnice v mnogo občutnejši meri nego preje. Od tega časa se je pri izvajanju tozadavnih zakonov pokazalo, da značijo

ta bremena 60—69% od čistega dobička, v mnogih slučajih pa še celo več in da taka obremenitev presega možno znošljivost. Radi tega konferenca predstavnikov vseh teh organizacij, ki se je vršila dne 1. decembra t. l. v Beogradu, sklone ponovno naprositi vlado, naj vzame v obravnavo vprašanje znižanja teh bremen do zmagljive mere, da se tako omogoči delo teh ustanov in da se ustvari možnost za podeljevanje povoljnih kreditov, ki jih potrebuje naše gospodarstvo.

5. O zakonu o zavarovanju.

Predno se predloži moderni zakon o zavarovanju, ki bi vseboval tudi najvažnejše vprašanje pogodbe o zavarovanju, predlaga konferenca, da se čim prej predloži zakon, ki bi uredil dosedaj še neurejena nujna vprašanja v nastopnem zmislu:

1. Prepriči naj se poslovanje nekoncezimiranih družb v naši državi.
2. Prepove naj se izdajanje polic v inozemski valuti in v tako zvanih zlatih dinarjih.
3. Uredi naj se točno, kako se imajo plasirati matematične rezerve pri zavarovalnicah.
4. Zavaruje naj se plačilo prvoletne premije pri vseh vrstah zavarovanj, pri katerih se izdaja police, in tudi naj se pravico sodnega izterjevanja premije pri dolgotrajnih elementarnih pogodbah o zavarovanju.
5. Določi naj se enotno obliko objavljenih bilanc.
6. Zasigura naj se pravica državnega nadzorstva in ustanovi naj se poseben svet pri ministristvu trgovine in industrije za kontrolo poslovanja zavarovalnic.
7. Reši naj se pravni odnos agentov napram strankam in družbam.
8. Določi naj se sankcijo posameznim zakonskim odredbam na ta način, da se predpiše stroge denarne kazni in zapor za vsakega, ki prekrši zakon.

6. O izpremembi § 36 novega zakona o zemljiški knjigi.

Konferenca ugotavlja, da bo odredba § 36 zakona o zemljiških knjigah povzročila nesorazmerno veliko povečanje stroškov za zemljoknjižno zavarovanje dovoljenih posojil. Radi tega prosi, da se v § 38 tega zakona določeni iznos 1000—Din, do katere vrednosti se more sodno ali notarsko uverjeni podpis privatne listine nadomestiti s podpisom dveh verodostojnih prič, zviša do 30.000—Din.

7. O samoupravnih financah.

Gospodarski krogi, posebno pa denarni zavodi in zavarovalnice z velikim zanimanjem pričakujejo predložitev zakona o samoupravnih financah. Prepričani so, da se bodo pri reševanju tega važnega problema v polni meri uvaževali in zaščitili splošni interesi narodnega gospodarstva. Denarni zavodi od zakona, kojega načrt se še izdeluje, zanesljivo pričakujejo, da bo izčrpno in detajlno rešil ves kompleks vprašanj o finančni upravi samouprav.

Bolgarija omejuje izvoz.

V zadnjih dneh je priobčila Bolgarija trgovsko statistiko za september. Tako imamo pred seboj statistiko prvih treh tromesečij, ki nam kaže trgovskopolitične tendence Bolgarije in njih uspeh. Bilanca devetih mesecev govori o aktivnosti 1 milijarde levov, kar je na prvi pogled sijajen uspeh; saj je bila lani bilanca istih mesecev za skoraj dve milijardi pasivna. Brž ko pa pogledamo stvari na dno, je slika takoj drugačna. Saldo skoraj treh milijard v prilog Bolgariji je bil dosežen brez vsakega pomembnega dviga v eksportu. Bilanca ni zboljšal izvoz, temveč samo omejitev uvoza, kar nikakor ni vselej ugodno znamenje. Če hodimo po taki poti naprej, izgubimo naklonjenost inozemskih trgov in podkopljemo produkcijo lastne dežele. Da tendenco bolgarske trgovske politike jasno vidimo, pregledajmo razvoj posameznih tromesečnih zaključkov lanskega in letošnjega leta, v milijonih levov:

Trome- sečje	Uvoz		Izvoz		Bilančni saldo	
	1929	1930	1929	1930	1929	1930
1.	1614	1105	1317	1475	- 297	+ 370
2.	2483	1058	1791	1389	- 692	+ 331
3.	2137	1148	1223	1457	- 914	+ 309
Skupaj	6234	3311	4331	4321	-1903	+1010

BEOGRAJSKA AGRARNA KONFERENCA IN AVSTRIJA.

Dr. D. piše: Osnova centralnega prodajnega urada vzhodnoevropskih agrarnih držav mora biti dovršena do 31. marca 1931. Do tedaj bo padla najbrž tudi odločitev o žitnem monopolu v srednjeevropskih industrijskih državah. Kar se tiče specielno Avstrije, se bodo skoraj gotovo v najbližnjem času pričela posvetovanja o centralnem nakupnem žitnem uradu. Polni monopol za žito bo komaj prišel v poštev, ker se kmetije branijo proti prisilni oddaji žita in ker tudi ne obstoja namen, da bi se trgovina z žitom popolnoma ukinila.

* * *

NABAVNE ZADRUGE V JUGOSLAVIJI.

Po statistiki Glavne Zadrugne zveze v Beogradu iz leta 1927/28 je bilo tedaj v vsej Jugoslaviji 916 konsumnih (nabavnih, nakupnih) zadrug. 728 jih je odpadlo na Glavno zvezo srbskih kmetijskih zadrug v Beogradu. Od ostalih 188 zadrug jih je prišlo na Slovenijo 169, na Hrvatsko in Slavonijo 9, na Dalmacijo 8 in na Bosno in Hercegovino 2. Od leta 1923 do 1929 je prodalo 69 odstotkov zadrug za 530 mil. Din blaga. Za 34-55 mil. Din so zadruge nakupile pri glavni zvezi, za vse drugo pa pri zasebnih trgovcih.

* * *

DELNIŠKE DRUŽBE V DRAVSKI BANOVINI.

V Dravski banovini obstoji sedaj 82 delniških družb. Bank je 18; 9 je domačih, 7 je podružnic od bank iz drugih banovin, 2 pa podružnici inozemskih bank. Štiri od delniških družb so bile ustanovljene od oktobra preteklega leta dalje. Banovina ima dva samostojna denarna zavoda. H gornjemu številu pride 26 regularnih hranilnic in 520 zadrugnih kreditnih zavodov.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine ponovno opozarja vse izvoznike na grško tržišče. Zaradi ukinitve trgovskih pogajanj med Bolgarijo in Grčijo se je pokazalo na grškem tržišču veliko zanimanje za naše pridelke, zlasti za rogato živino, svinje, surovo in sveže meso, perutnino, les za kurjavo, fižol, sladkor in pšenico ter maslo.

Za pospeševanje poslovnih zvez med Jugoslavijo in Združenimi državami. G. Konstantin Joksimović, dopisnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, je ustanovil v New Yorku poseben urad za dajanje informacij v svrhu pospeševanja poslovnih zvez med Jugoslavijo in Združenimi državami, kakor tudi za propagando našega turizma v ameriškem svetu. Interesenti dobijo pri uradu o vseh poslovnih zadevah najtočnejše informacije. Naslov urada je: »Yugoslav trade and tourist information office, New York City, 48 West 52 Street.

Takoj vidimo, da je aktiviranje bolgarske zunanje trgovine edinole posledica sistematične omejitve v uvozu. Izvoz Bolgarije ni kljub močnemu pritisku prav nič napredoval, temveč je celo nekoliko padel. Nasprotno je pa uvoz že v prvem četrtletju padel za eno tretjino, pozneje pa še več, skupno v prvih devetih mesecih za skoraj 50 odstotkov. Tekstilij je bilo v prvih treh četrtletjih uvoženih za 100% manj, kovin in kovinskega blaga za ca 40%, strojev in orodja tudi za 40% itd. Izvoz jajec je sicer narasel za 60% in zelo je narasel tudi izvoz žita, perutnine, usnja in tobaka, a zato je v drugih vrstah padel. Tendence, ki smo jo opazili, je bila od septembra dalje še postrejša; tako ne bo omejena samo domača poraba, temveč bo občutno prizadeta tudi domača produkcija. Izvozne množine bolgarskih agrarnih produktov so bile letos znatno nad lanskimi, skupiček pa ne. S strojno opremo agrarnega gospodarstva, s povečano porabo gnojil itd. bi se dala kvaliteta agrarnih produktov zelo zvišati in bi bila boljše usposobljena za hudo konkurenco na svetovnih trgih, a to se ne vrši in gledajo v Bolgariji samo na fiskalno trgovsko aktivacijo. In efekt? Bilanca je aktivna, gospodarstvo pa pasivno.

KONKURZI.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec november 1930. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 4 (5), Savski 8 (3), Primorski 5 (3), Drinski 2 (12), Zetski — (2), Dunavski 5 (14), Moravski 4 (23), Vardarski 5 (11), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (13).
2. Razglašene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 2, Savski 9, Dunavski 6, Moravski 1, Vardarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 6.
3. Odpravljeni konkurzi: v Dravski banovini 3 (6), Savski 1 (4), Primorski — (3), Drinski 10 (2), Dunavski 12 (11), Moravski 10 (8), Vardarski 12 (7), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (4).
4. Odpravljen prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 6, Savski 4, Drinski 2, Dunavski 2.

Avstrija in agrarne države Jugovzhodne Evrope.

G. Dr. D. na Dunaju piše: V javnosti je nekoliko presenetilo, da je avstrijska delegacija v Ženevi ob priliki pogajanj glede uvedbe prednostnih carin v prilog agrarnim produktom Jugovzhodne Evrope zavzela poleg Italije in Francije striktno odklonilno stališče. Saj je svojčas izšel od avstrijske strani prvotni predlog za uvedbo sistema preferenčnih carin v svrhu lažjega premaganja eksportnih ovir v Srednji Evropi. Če je sedaj Avstrija predloge omenjenih držav odklonila, je to očitno posledica dejstva, da računajo v avstrijskih vladnih krogih že močno z uvedbo žitnega monopola. Kakor se oficijozno sliši, odklonitev predlogov glede preferenčnih carin še nikakor ne pomeni načelnega odreka Avstrije glede tega sistema, temveč se obrača samo proti načrtu držav Jugovzhodne Evrope, da s skupnim agrarnim izvozom in s sklepanjem posebnih preferenčnih pogodb s srednjeevropskimi industrijskimi državami postavijo promet z žitom na novo podlago. Sama na sebi bi Avstrija ne mogla zavzeti odklonilnega stališča proti zvišanju žitnih cen iz efekta zveze vzhodnoevropskih eksportnih držav, ker je ja avstrijsko poljedelstvo stalno interesirano na tem, da žitne cene rastejo, že zato, da doma lahko zahteva višje cene. A v Avstriji se bojijo, da bi mogle agrarne države pri dovolitvi preferenčnega sistema zahtevati prevelike kontingente z vezavo na daljšo dobo, s čimer bi bilo ovirano razširjenje avstrijske agrarne produkcije, s katerim so napravili v zadnjih desetih letih tako uspešne poskuse. To je najbrž globlji vzrok za odklonitev predlogov v Ženevi od strani avstrijske delegacije. Sicer se pa pričakuje v Avstriji že v najbližnjem času odločitev glede uvedbe žitnega monopola.

IZ SEJE UPRAVNEGA ODBORA TRBOVELJSKE PREMOKOPNE DRUŽBE.

V torek dne 2. t. m. se je vršila seja upravnega odbora TPD. Seji je osebno predsedoval novi predsednik g. Andre Luquet. Na seji je bilo sklenjeno, da se v omiljenje položaja v revirjih nakloni en milijon dinarjev, ki se bo razdelil med najbolj prizadete delavce. Razdelitev bo izvršil komite, v katerem bodo — pod predsedstvom rudarskega glavarja inž. Stergarja — poleg zastopnikov družbe tudi zastopniki delavstva.

Posvetu

Položaj na trgu jajec je po poročilu Zadruge v St. Juriju ob j. ž. nespremenjeno slab. Cene padajo. Mrzlejšje vreme bi položaj mahoma spremenilo.

Razstava perutnine, golobov in kuncev v Zagrebu se je prav dobro obnesla. Velik napredek obstoji v tem, da je bil razstavljen tudi dober plemenski material.

Proračun Moravske banovine je določen z 91 milijoni Din izdatkov in prav toliko dohodkov.

Tovarna usnjenih rokavic je bila ustanovljena v Beogradu; je edina te vrste v Jugoslaviji in predeluje surove kože. Spovečano kapaciteto bo mogla kriti vsoto potrebo Jugoslavije.

Sarajevo naznanja za bodoče proračunsko leto velika gradbena dela: regulacijo in asfaltiranje cest ter stavbe hiš.

Nekakšen premogovski sindikat hočejo ustanoviti v Češkoslovaški; s smotreno produkcijsko razdelitvijo naj bi uvedel stabilnost v zaposlenosti delavcev.

Argentinska pšenica se je v ceni utrdila; veliko škodo je trpela vsled raznih vremenskih in drugih neprilik.

Rok za velesejme na Dunaju v letu 1931 je določen z 8. do 15. marcem in s 6. do 13. septembrom.

Zlate zaloge Francoske banke so narasle že 51.700 milijonov frankov in so se od zadnjega izkaza pomnožile za 330 milijonov.

Kreuger sili tudi v Italijo, kakor poroča Fkft. Zeitung; hoče dobiti Italiji večje posojilo, ki bi bilo v zvezi z italijanskim vžigalnim monopolom.

Trgovska bilanca Italije izkazuje za prvih deset letošnjih mesecev 14.417 milijonov lir uvoza in 10.110 milijonov lir izvoza. Obseg trgovine se je napram lani zmanjšal, prav tako tudi deficit.

Obtok bankovcev v Avstriji znaša po zadnjem izkazu Narodne banke 885 milijonov šilingov, kritje je 83-2 odstotno.

Bančni kreditorji v Nemčiji močno padajo, v septembru so padli za 192 milijonov mark, v oktobru pa za 581 milijonov mark, kar je največji dosednji mesečni padec. Vzrok so notranje politične razmere.

Izvoz čevljev iz Češkoslovaške v U. S. A. je po uvedbi ameriške zaščitne carine padel na petino prejšnje množine; v mesecih julij, avgust in september lanskega leta je znašal 1.221.500 parov v vrednosti 3.500.000 dolarjev, letos pa samo 226.600 parov v vrednosti 768.500 dolarjev. Septemberski izvoz je padel celo pod šestino.

Konjunktorno poročilo za Češkoslovaško za dobo oktober — sredo novembra se na kratko glasi: Nikakšnega znaka spremembe, industrijska zaposlenost nadalje padajoča, delno zboljšanje samo kratko. Čehoslovaška vlada je namenila za omiljenje krize 150 milijonov Kč.

Tovarna svinčnikov Hardtmuth iz Budějovic je vsled zaščitnih odredb raznih držav pričela ustanavljati podružniške tovarne v teh državah samih; skupaj s tovarno Faber iz Nürnberga je nakupila velik del delnic rumunske tovarne svinčnikov v Sibinju, je kupila tovarno v Poljski in hoče kupiti ali pa na novo zgraditi tudi tovarno v Ameriki.

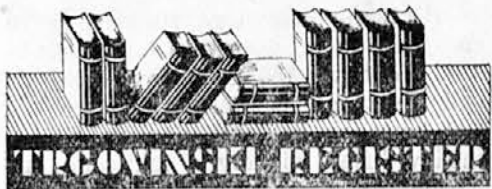
Švedski kovinski koncern Graengenberg bo uvedel v svojih obratih veliko redukcijo in se tudi v nakladalnem pristanišču Narvik dela sedaj samo 40 ur na teden.

Več kavčukovih plantaž v Nizozemski Indiji je prenehalo obratovati, prav tako k njim spadajoče tovarne. To bo trajalo dve leti in bo zato prišlo na svetovni trg ca 3600 ton kavčuka manj.

Nova kitajska carinska tarifa je sedaj potrjena in bo stopila v veljavo menda že 1. januarja.

Dva nakupna koncerna v New Yorku (American Retailers Incorp. ter Weill in Hartmann) sta v fuizijskih pogajanjih v svrhu tvorbe skupne domače in inozemske nakupne skupine za ca 25 koncernov blagovnih hiš z okoli 150 milijonov dolarjev letnega prometa.

V Iraku je bila doslej v veljavi indijska rupija; toliko v dopolnilo k našemu zadnjemu poročilu, da bo vpeljal Irak s 1. aprilom kot svoj novec zlati dinar = angleški funt, razdeljen v 1000 fils.

Vpisale so se nastopne firme:

788. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 5. novembra 1930.

Besedilo: Marin Forjan, agenturna trgovina s kolesnimi izdelki »Vako« v Celju.

Obratni predmet: Prodaja kemičnih proizvodov za varstvo gumijastih cevi pri kolesih ter drugih pritisklin.

Imetnik: Forjan Martin, trgovec v Celju, Ljubljanska cesta št. 16.

*

789. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 10. novembra 1930.

Besedilo: Hosta, lesna družba z o. z. Obratni predmet: Nakup in prodaja lesa.

Poslovodja: Osredkar Josip, trgovec z lesom v Ljubljani, Linhartova ul. št. 18.

*

790. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 13. novembra 1930.

Besedilo: Blaž Jagodič, družba z o. z. v Mariboru.

Obratni predmet: mizarstvo in tapetništvo ter trgovina s celokupno stanovanjsko opremo s tapetniškim in sedlarskim materialom.

*

791. Sedež: Rače.

Dan vpisa: 13. novembra 1930.

Besedilo: Tovarna za spirit in drože, d. d.

Družba temelji odslej na pravilih, izpremenjenih v § 3 po sklepu občnega zbora delničarjev z dne 25. junija 1930 in odobrenih po kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani z odlokom z dne 14. oktobra 1930 VIII št. 6456/1.

Obratni predmet odslej: Namen družbe je:

a) ustanovitev, pridobitev, zakup ali zakupodaja tovarn za špirit in drože, sladovne ekstrakte in produkte ter produkte iz surove smole, lesnega katrana, kolofonija, posebno za oljate firneže in lake — najprej one od graščine Rače — in za to potrebnih in k obratovanju spadajočih nepremičnin; udeležba pri takih podjetjih, zlasti nakup njih delnic;

b) pridobitev, zakup ali zakupodaja že obstoječih in ustanovitev novih podjetij, kojih predmet je trgovanje s špiritom, drožami in sladovnimi ekstrakti in produkti iz surove smole, lesnega katrana, kolofonija, posebno z oljnatimi firneži in laki — obratovanje taistih; udeležba pri njih; zlasti nakup njih delnic;

c) trgovsko in tehnično obratovanje teh podjetij;

č) obratovanje za pospeševanje navedenim namenom služečih trgovskih opravil in obratov; vse to vpoštevajoč za posamezne kupčije ali stroke obstoječa zakonita določila.

*

792. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 15. novembra 1930.

Besedilo: Biofilm, družba z o. z.

Obratni predmet:

1. nakup in prodaja skioptičnih, foto-grafskih, gramofonskih in slinih aparatov ter vseh v to stroko spadajočih potrebščin;

2. nakup in prodaja kinematografskih aparatov ter vseh potrebščin za kinematografijo;

3. nakup in izposojanje, prodaja, izdelovanje in predvajanje filmov vseh vrst, posebno zvočnih filmov ter nakup in prodaja vseh za to potrebnih predmetov ter sklopanje drugih, za to stroko potrebnih pogodb;

4. ustanavljanje ali kakršnekoli pridobitve kinematografov, njih obratovanje, nabava vseh za to potrebnih predmetov, posebno nakup, zakup ali gradnja za to potrebnih poslopij.

Pridobitev za to potrebnih koncesij ter sploh vršitev vseh poslov, ki so v zvezi s kinematografijo;

5. ustanavljanje, nabava, prodaja in tisk vseh publikacij, ki se bavijo s predmeti, navedenimi pod točko 1. do 4.

6. nakup ali udeležba na raznih podjetjih in sploh sklopanje trgovskih poslov, s katerimi se omogoči ali olajša iz-

Poslovanje in obratovanje Kranjske industr. družbe na Jesenicah.

Redukcije v obratih. — Kriza se ni premagana. — Racionalizacija bo zahtevala še nadaljnjih redukcij.

Iz poslovnega poročila, podanega na 61. redni glavni skupščini, ki se je vršila 26. p. m. v prostorih kreditnega zavoda v Ljubljani, posnemamo, da je bila v prošlem poslovnem letu, t. j. od 1. julija 1929 do 30. junija 1930 zaposlenost v tovarnah prve tri mesece zadovoljiva, nato pa je nenadoma skoraj prenehala in nadaljnji zastoj je ob začetku l. 1930. prisilil, da je bil obrat na Javorniku za kakih 14 dni ustavljen in za ta čas delavstvo odpuščeno. Ko je pričelo prispevati zopet več naročil, je bilo obratovanje sicer vzpostavljeno, toda v omejenem obsegu. Radi tega je podjetje tako na Javorniku kakor v ostalih obratih število zaposlenega delavstva nekoliko zmanjšalo ter zagotovilo tako ostalemu osebju možnost nadaljnjega zaslужka.

Kriza, ki se je bila že pred časom pojavila v drugih državah, pravi poročilo, se je razširila prav močno tudi na naše kraje ter se izraža v nazadujočih cenah ter v počasnem in nezadovoljivem prispevanju naročil. Žal se zdi, da ta kriza pri nas še ni premagana. Ako naj torej ostanemo sposobni za obstoj, pravi nadalje poročilo, in ako naj vzdržimo navzlic dumpingu inozemske konkurence, tedaj moramo v pospešenem tempu docela izvesti že započeto racionalizacijo obratov. To bo sicer spojeno na žalost z nadaljnjimi redukcijami pomož. osebja, toda tem redukcijam se v interesu ohranitve življenjske sposobnosti naših obratov in radi obilega delavstva ne moremo izogniti. Podjetje si pa prizadeva, razširiti svoj delokrog z uvedbo novih gran proizvodnje, ker le tako še lahko poveča svojo proizvodnjo jekla, a ono delavstvo, ki bo v sedanjih obratih odveč, bo na ta način vsaj deloma zopet lahko zaposleno.

Obratovanje železarn je bilo normalno. Započeta modernizacija naprav zahteva izredno velika denarna sredstva. Zato je družba tudi na letošnji skupščini sklenila, da se rezervira večja vsota za investicijske svrhe, vsota Din 3.500.000.

Da je družba navzlic neugodnim razmeram na trgu za železo vendar še dosegla večji dobiček, je posledica tega, ker je delovne naprave že nekoliko izboljšala ter svoje stroške pri proizvodnji na ta način znižala.

Družba je izkazala čistega dobička v iznosu 4.470.784,16 Din. Na vsako delnico se izplača dividenda v znesku 7,50 Din.

Iz naših organizacij

Pri gremiju trgovcev v Novem mestu se je ustanovil odsek «lesnih trgovcev». Na sestanku dne 24. novembra t. l. je bil izvoljen načelnikom in delegatom tega odseka g. Josip Matko iz Gotnevasi in odbornikom gg. Anton Petrič iz Kandije, Ivan Vintar iz Vavtevasi, Drago Hadl iz Kandije in Alojzij Saje iz Zabajke, občina Vel. Loka. G. Matko je na sestanku poročal o rezultatu ankete vseh lesnih trgovcev Dravske banovine, ki se je vršila dne 13. novembra t. l. v Celju.

Pomudbe, povpraševanja

Ivan M. Madun, Skoplje, Mokranjčeva 9, želi prevzeti zastopstvo tukajšnjih tvrdk za Južno Srbijo. Imenovani je že zastopnik za mineralno vodo Slatina Radenci.

vedba obratnih predmetov, navedenih pod točko 1. do 5.

Družbena pogodba z dne 8. novembra 1930., posl. št. 9259.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 200.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 200 tisoč dinarjev.

Poslovodje: Dr. Brezigar Milko, novinar v Ljubljani, in Žerjav Alfonz, polkovnik v pokoju v Ljubljani.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo Trgovskega lista *

Devizno tržišče.

V minulem tednu je bil — radi državnega praznika na 1. decembra — tudi v soboto dne 29. novembra borzni sestanek, radi česar je zaključil prošli teden s skupnim deviznim prometom od preko devetnajst milijonov dinarjev. Največ zaključkov je bilo perfektuiranih v privatnem blagu in sicer za nad 12 milijonov dinarjev, med katerimi zavzema Curih s 5.287 milj. din. prvo mesto, London z 2.925 milj. din. drugo in Trst z 2.822 milj. din. pa tretje mesto, dočim je dala Narodna banka tokrat največ Prage (1.585 milj. din.), New Yorka (1.412 milj. din.) in Dunaja (1.395 milj. din.), vseh deviz skupaj je dala Narodna banka v pretečenem tednu nekaj več od sedem milijonov dinarjev.

Na poedinih borznih sestankih minulega tedna so prevladovali zaključki v Londonu in Italiji, le deloma pa v Curihu, New Yorku, Pragi, Dunaju in Parizu. Gibanje dnevnega deviznega prometa je v ostalem razvidno iz tabele prometnih števil: Dne 24. novembra Din 6.708.381,25 Curih-London, 25. novembra Din 3.115.079,56 Praha-Italija, 26. novembra Din 3.094.845,56 London-Dunaj, 27. novembra Din 2.734.624,43 Italija-Pariz, 28. novembra Din 2.142.423,73 London-Italija, 29. novembra 1.838.425,57 New York-London, ter je vredno omeniti dejstvo, da je bil najmanjši dnevni promet dosežen na sobotnem, največji pa na ponedeljkovem borznem sestanku, ki je zaključil z zelo znatnim prometom od preko ene tretjine celotnega prometa.

V splošnem se je pričakovalo baš v mesecu novembru živahnejših deviznih kupčij kot so se v resnici vršile in je presenetil skupni promet, ki ni dosegel niti 70 milijonov dinarjev. Eden glavnih vzrokov je pač dejstvo, da se v prošlem mesecu ni več nabavljalo toliko Blairovih posojil in je prav tako vesplošna gospodarska kriza doprinesla tudi temu močnemu nazadovanju deviznega trgovanja, ki ga opažamo sicer tudi na drugih domačih borzih.

Glede višine doseženega prometa v posameznih devizah je za pretečeni borzni teden razvrstitev sledeča (vse v milijonih dinarjev): Curih 5.934, London 3.750, Trst 2.822, New York 1.933, Praha 1.695, Dunaj 1.620, Berlin 0.869, Pariz 0.815 in poleg tega še malenkost Budimpešte.

Devizna tečajnica minulega tedna je skozi vse borzne dneve beležila devizne tečaje v očitni haussi razen pri Curihu, ki notira nespremenjeno in je bil trgovan na dosednji bazi 1095,90. Da preidemo manjše vmesne oscilacije, ki jih je začrtal tečaj te ali one devize, navajamo radi jasnejšega pregleda tečaje z dne 24. in 29. novembra; na temelju teh tečajnih beležk je možno oceniti višino faktičnega kurzega porasta pri naslednjih devizah: Amsterdam 22,76—22,78, (ob tem tečaju trgovan že od incl. 27. novembra dalje), Berlin 13,4825—13,495, Bruselj 7,8866 do 7,8915, Budimpešta 9,8889—9,8915 (ista notica je zabeležena tudi dne 28. novembra), Dunaj 7,9618—7,9672 (ta tečaj notira že od 27. novembra dalje), London 274,66—274,80, New York 56,455 do 56,49, Pariz 222,24—222,33 (ta kurz je beležen že dne 28. novembra), Praha 167,68—167,79 in končno Trst 295,90 do 296,17, dočim je bilo povpraševanje po tej devizi dne 26. novembra 296,05 in dne 29. novembra 296.—

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Ne očituje v prošlem tednu nikake bistvene spremembe. Dne 25. novembra je bil perfektuiran edini zaključek in sicer v delnicah Kranjske industrijske družbe po tečaju 296.—, medtem ko beleži efektivna tečajnica ponudbo v tobačnih srečkah iz l. 1888 z Din 50.—; Blairovo 8% posojilo je bilo nudeno po 92.— dne 24. novembra, po 91,75 dne 25. in 26. m. ter po 91,50 v dneh 27., 28. in 29. novembra 1930, dočim

7% po 82.— dne 24. m. m., po 81,75 v dneh 25., 26. in 27. m. m. ter na ostale borzne dneve po 81,50.

Tendenca je bila tudi ves pretečeni teden mlačna, zanimanje pa skrajno nezadovoljivo.

Žitni trg.

Žitno tržišče je v poslednjem času nekoliko oživel, ker je konzum porabil na termin kupljeno pšenico in si nabavlja novega zaloge. — Pripomoglo je k poživljenju izdatno delovanje izvozne družbe, ki je v poslednjem času nakupila in izvozila precejšnje količine pšenice. — Tendence se je tudi na zunanjih tržiščih okrepila in je računati z izboljšanjem cen naših pšenici, še prav posebno iz razloga slabih dovozov od strani producenta.

Prav posebno živahna je postala v poslednjem času kupčija s koruzo, ki je na ceni pridobila polnih 15 do 20 para in je za njo nadaljni živahen interes, tako v tuzemstvu, kakor tudi v inozemstvu, kateremu naša koruza tudi še pri sedanjih povišanih cenah konvenira. — Izgledi za izvoz koruze so najboljši in prevladuje po današnji situaciji mnenje, da bodo naše zaloge koruze prav z lahkoto plasirane še pred novo žetvijo v inozemstvu, tako da nam v času nove žetve ne bo preostajalo starih zalog.

To stanje kupčije s koruzo bo v poznejših zimskih in pa spomladanskih mesecih imelo gotovo vpliv na razvoj kupčije s pšenico, za katero bo večji interes, ko bodo pošle še sedaj obstoječe zaloge blaga v pasivnih krajih.

Oves in ječmen sta popolnoma zanemarjena.

Interes za pšenično moko in otrobe je normalen za vsakdanjo porabo. Zaključki za termin so v teh predmetih popolnoma prejenjali.

Na ljubljanski borzi je bilo v času od 12. do 20. novembra zaključeno: 15½ vagonov koruze in 15 vagonov pšenice. Ljubljana, 3. decembra 1930.

Lesno tržišče.

Situacija na lesnem trgu se je spremenila v toliko, da so povpraševanja po raznovrstnem blagu pogostejša, vendar pa do večjih sklepov ne pride. Naši producenti, ki so kupovali les v okroglem stanju po visokih cenah, se zelo težko uže na sedanje nizke cene in tako pride le malo blaga v promet. V jelovini se išče in kupuje les prvovrstne izdelave in kvalitete. Trami se kupujejo izključno samo po noti, trgovina z monte-trami je popolnoma pustila. V produkciji tramov se sedaj opaža pri nas precejšen zastoj in vse kaže, da se bode pričetkom spomladi le zelo težko nakladalo trame po gotovih od kupca določenih dimenzijah. V hrastovini se išče razno komisijsko blago, vendar so ponudene cene tako nizke, da ne pride do kupčije. V bukovini se iščejo neobrobjeni plohi. Zahteva se pa lepa izdelava, dobra kvaliteta in predvsem osušeno blago. V drvah in oglju ni nobenih sprememb.

Zaključilo se je v pretečenem tednu 3 vagone drv, 3 vagone bukovega oglja, 2 vagona remeljnov, 1 vagon desk in 1 vagon tramov po noti.

Povpraševanja:

Trami: 16/21, 19/21, 19/24, 21/26 cm: 3 m³ 4 m, 10 m³ 5 m, 10 m³ 6 m. — Vagon kompletirati z dolžinami 7 do 10 m in vsebuje lahko 30 do 35 m³. — Franko italijanska meja.

Smezele: 200 do 300 m³. Dobava januar-februar 1931: 75 × 155 4 m, 4,25 m, 4,50 m 50%; 4,75 m, 5 m, 5,25 m, 5,50 m 30%; 95 × 195 5,25 m, 5,50 m, 5,75 m 70%. Franko italijanska meja.

2 do 3 vagone smrekove podmere 22 mm polnih, 4 m, paralelno. Dobava takoj. Lep tombante. Ponudbe franko italijanska meja.

Jelša: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; javor: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; lipa: od 2 m naprej, od 27 do 100 mm, ca. 4 m³; bukovina: parjena, od 2 m naprej, debeline 27/40/50/80 mm, 3 m³; bukovina: parjena od 1 do 1,90 m, debeline 27/40/50/80 mm, 1 m³; vse od 16 cm širine naprej, široko blago. Kvaliteta: I. s 25% lepe II., obrobjeno in suho. Blago lahko samo I. — Franko italijanska meja.

Naravna bukovina: 60 mm debeline, I. kvalitete, suho. — Letve bukovne: 55 × 50, 55 × 55, 55 × 60, 60 × 60 mm, v katerikoli dolžini, od 50 cm naprej, prvovrstno blago (I. kvalitete), suho. — Cene franko italijanska meja.

Trami: 40 komadov 4 m, 19/24; 60 komadov 6 m, 19/24; franko nakladalna postaja.

Beli javor, črno ali temno absolutno izključeno, fino in čisto blago, samo I. kvalitete, brez napak, in sicer: 10 komadov plohov 70 mm debeline; 10 komadov plohov 80 mm debeline; 2 komada 100 mm debeline; 2 komada 130 mm debeline; vse od 2 m naprej, od 30 cm širine naprej. Za kompletiranje vagona lahko druga roba.

Več vagonov lepega, suhega, čistega bukovnega prahu. Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Več vagonov samega bukovnega »kanela«. — Cena franko vagon meja Postojna.

Jelov janski les: 90 komadov 3 m dolžine, 20 cm premera; 270 komadov 2-40 m dolžine, 20 cm premera; 360 komadov 1-90 m dolžine, 20 cm premera; 180 komadov 1-90 m dolžine, 18 cm premera; 720 komadov 1— m dolžine, 18 cm premera; 5250 komadov jelovih krajnikov, dolžine 1-20 m; 180 komadov jelovih desk, dolžine 4 m, debeline 24 mm, širine 25 cm. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. — V slučaju, da se ne razpolaga z gornjimi dimenzijami, se prosí, da se navedejo dimenzije, s katerimi se razpolaga. — Jamski les mora biti lepo obeljen. Istotako naj se navede teža kubičnega metra.

Rabi se tudi večjo množino testonov od 26 do 30 in od 10 do 25 cm širine. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

16 m³ hrastovih neobrobjenih plohov, I./II. in sicer: 6 m³ od 50 mm, dolžina 2-80 do 3 m; od 130 mm, dolžina 2-50 do 3 m — franko vagon meja Postojna.

Bordonali (smreka-jelka), tesani glava-glava (uso Fiume).

Izkaz A) 30 komadov 17-50 m, 0'35×0'35, ca. 64'312 m³; 15 komadov 10 m, 0'32×0'35, ca. 16'800 m³; 30 komadov 5-40 m 0'32×0'35, ca. 18'144 m³; 30 komadov 8 m, 0'32×0'35, ca. 26'880 m³; 30 komadov 4'25 m, 0'32×0'35, ca. 14'280 m³; 30 komadov 4'50 m, 0'32×0'35, ca. 15'120 m³; 30 komadov 5'50 m, 0'32×0'35, ca. 18'480 m³; 30 komadov 6 m, 0'32×0'35, ca. 20'160 m³; 30 komadov 4'15 m, 0'32×0'35, ca. 13'944 m³; 30 komadov 2 m 0'32×0'35, ca. 6'720 m³; približna kubatura 214'840 m³.

Izkaz B) 60 komadov 16-25 m, 0'35×0'35, ca. 119'437 m³; 30 komadov 9-30 m, 0'32×0'35, ca. 31'248 m³; 60 komadov 5 m, 0'32×0'35, ca. 33'600 m³; 60 komadov 8 m, 0'32×0'35, ca. 53'760 m³; 60 komadov 4'70 m, 0'32×0'35, ca. 31'584 m³; 60 komadov 4'50 m, 0'32×0'35, ca. 30'240 m³; 60 komadov 5'20 m, 0'32×0'35, ca. 34'944 m³; 30 komadov 5'50 m, 0'32×0'35, ca. 18'480 m³; 60 komadov 3'50 m, 0'32×0'35, ca. 23'520 m³; 60 komadov 2'40 m, 0'32×0'35, ca. 16'128 m³; 30 komadov 5'50 m, 0'32×0'35, ca. 18'480 m³; približna kubatura 411'421 m³. Oba izkaza vsebujeta skupaj ca. 626'261 m³. Opombe: A) Trami dolžine 17-50 in 16-25 m bi mogla biti debelina 35/35 do 40/40 cm; B) Za trame ostalih dolžin mora biti debelina od 32'32 do 35/35 cm.

Ponudbe:

4 vagone orehovega lesa, okroglega, od 5 do 75 cm debeline, od 1-50 m naprej; 2 vagona od 35 do 47 cm debeline, od 1-50 m

naprej; 2 vagona od 48 do 64 cm debeline, od 1-50 naprej; 2 vagona od 64 cm naprej, od 1-50 m naprej. Lepo in zdravo blago, skoro brez grč, za takojšnjo oddajo.

Tečaj 3. decembra 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22'77
Berlin 1 M	—	13'49
Bruselj 1 belga	—	7'8894
Budimpešta 1 pengő	—	9'8915
Curih 100 fr.	1094'40	1097'40
Dunaj 1 šiling	7'9489	7'9789
London 1 funt	—	274'72
Newyork 1 dolar	—	56'47
Pariz 100 fr.	221'32	223'32
Praga 100 kron	167'39	168'19
Trst 100 lir	295'44	297'44

Razno

Umiranje bank v Ameriki. V preteklem tednu je ustavilo v U. S. A. izplačila 117 bank, z glavnico ca. 200 milijonov dolarjev. Takšnega umiranja bank Amerika v zadnjih desetih letih ni doživela. Na čelu držav z bankrotnimi bankami koraka Arkansas s 5 slučajji. V bankah, ki so doslej postale insolventne, je bilo naloženih okoli 400 mil. dolarjev.

Svetovna plovba in svetovna gospodarska kriza. Svetovno trgovsko brodovje, ki je od 49 milijonov brutoregister-ton v letu 1914 naraslo na 79'6 mil. ton 30. junija 1930, je vsled svetovne prodajne krize močno trpelo. Vozninska tarifa je postajala zmeraj manjša in sedanjí vozninski indeks je prava slika krize v plovbi. Znakov za izboljšanje na vozninskem trgu ni. Vsled svetovne agrarne krize je izseljevanje v Kanado letos za 25 odstotkov manjše kot je bilo lani, kar čuti zlasti angleška in vzhodno-evropska plovba, manj nemška.

Monopol špirita v Rumuniji. Ker je dosedanjí režim špirita v Rumuniji popolnoma odpovedal, je romunska vlada prišla na misel uvedbe špiritovega monopola. Vse tovarne špirita v Rumuniji bodo revidirali in izdali bodo nova dovoljenja za žganjarne špirita. Obenem bodo posamezne tovarne kontingentirali, producirani špirit bo država prevzela in spravila v promet.

Glede turških državnih dolgov je izjavila vlada, da ne more plačevati več kot tretjino svojih obveznosti.

Železna produkcija in industrija v Avstriji močno padla. Produkcija železne rude v Avstriji je bila v oktobru s 76'7 najnižja v zadnjih letih in ni dosegla niti 45 odstotkov lanske oktobrske produkcije. Najneugodnejša je sedaj zaposlenost v industriji surovega železa, ki je dosegla v oktobru samo 23'5 odstotkov normalne zaposlenosti. A tudi v produkciji surovega jekla in valjanega blaga je zaposlenost obratov najneugodnejša po stabilizaciji in je znašala pri surovem jeklu 45'8% normalne zaposlenosti, pri valjanem blagu pa 54'1%. Odprta naročila železne industrije so se nekoliko zboljšala, a dosegajo še zmeraj samo 49'5% normalnega stanja.

Ford gradi nove tovarne. Fordovo podjetje bo investiralo 12 milijonov funtov za gradbo petih novih tovarn v U. S. A. in v inozemstvu. Največji izdatek bo znašal za izgradbo tovarne v Dagenhamu na Angleškem, ki bo največja Fordova tovarna izven U. S. A. in ki bo zalagala ostale evropske podružnice s potrebnim materialom. V časih splošne krize je Fordova akcija tem pomembnejša.

Tudi Češkoslovaška bo ustanovila Zavod za pospeševanje zunanje trgovine; pobuda za to je izšla od beograjske konference in od jugosl. Zavoda za p. t. t. Zavod bo za naročila na račun inozemskih držav prevzel jamstvo do najvišje izmere 1500 milijonov Kč.

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1300 kg peresnega jekla in 400 kg Siemens-martinovega železa ter glede dobave 500 kg grafita in 50 kg boraksa. — Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 18 inozemskih revij iz leta 1931. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 armature za lampe; do 15. decembra t. l. pa glede dobave 1 univerzalnega brusilnega stroja, 100 m³ plohov, 1 kompresorjevega agregata, 50 kg vodnega stekla in 50 kg barvila »Antoxyde«. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave bodeče žice in podkev, 15 sodov masti za jamske vozičke in 16 komadov koles za zavoro.

— Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov vrčev za vodo, raznega električnega materiala, 300 komadov konjskih podkev, 30 komadov krtač, vijakov z maticami, azbestnega materiala, usnatih jermén in 1000 metrov okroglih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave impregniranih drogov in karbida. — Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave skretnic, tračnic in raznega materiala za kološek. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. decembra t. l. ponudbe glede dobave eternita, žeblicev, raznega orodja. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave minija, lanenega firneža, terpenina, žveplene kisline, salmijaka, grafita, sadre ter glede dobave 2000 kg dinamoma olja. — Direkcija državnega rudnika Ugljevik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 pločevinastega dimnika.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnega materiala; dne 13. decembra t. l. glede dobave telegrafskih trakov; dne 15. decembra t. l. glede dobave žice; dne 16. decembra t. l. glede dobave barv. — Dne 13. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave železnih nosilcev. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.) — Dne 12. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave telefonskih kablov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 28. novembra t. l. je bilo pripeljanih 268 svinj. Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad Din 100-125, 700 tednov 150-200, 3-4 mesece 250-350, 5-7 mesecev 400-450, 8-10 mesecev 550-650, 1 leto stari 800-1000, 1 kg žive teže 10-12, 1 kg mrtve teže 14-15 dinarjev. Prodanih je bilo 177 svinj.

SPECIJSKO PODJETJE
R. RANZINGER
LJUBLJANA
Telefon št. 20-60
prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mesne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Veletrgovina
A. Sarabon
Ljubljana
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke - Raznovrstno rudninsko vodo
Lasna pražarna za kavo in mlin za dišave z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

TISKARNA MERKUR

TRG.-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI

VINO CET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristinega vina.
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)
Brzjavke: Kredit Ljubljana : : : Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806
Peterson International Banking Code
Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.